

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1842/2024
30.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Гордане Којић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 3) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Марка Шокорца и Филипа Матковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 527/23 од 07.03.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 398/24 од 26.06.2024. године, у седници већа одржаној дана 30.01.2025.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Марка Шокорца и Филипа Матковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К 527/23 од 07.03.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 398/24 од 26.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К 527/23 од 07.03.2024. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 3) КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, у коју му је урачунато време за које је лишен слободе од 23.01.2023 до 24.01.2023. године, по решењу о задржавању.

Истом пресудом окривљеном је на основу члана 80. и 88. КЗ изречена мера безбедности – Протеривање странаца из земље за време од пет година од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено на издржавању казне затвора неће урачунати у време трајања ове мере.

Поред тога, истом пресудом, на основу члана 261., 262. и 264. став 1. ЗКП, обавезан је окривљени АА да плати суду на име паушала износ од 5.000,00 динара, као и ОЈТ-у у Новом Саду износ од 72.000,00 динара на име награде и нужних издатака браниоца по службеној дужности адвоката Воденичар Дамира, у року од 15 дана по правноснажности решења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 398/24 од 26.06.2024. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА, адвоката Мирослава Поповића, само у делу одлуке о кривичној санкцији – мери безбедности, преиначена је пресуда Основног суда у Новом Саду К 527/23 од 07.03.2024. године, тако што је Апелациони суд у Новом Саду, окривљеном АА отклонио меру безбедности - Протеривање странаца из земље за време од пет година, изречену на основу члана 80. и 88. КЗ првостепеном пресудом, док су у преосталом делу жалба овог браниоца и у целости жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Немање Никитовића, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА, адвокат Марко Шокорац и Филип Матковић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док из образложења произлази да захтев подносе и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд донесе пресуду којом ће усвојити захтев као основан, преиначити побијане правноснажне пресуде у погледу правне квалификације или их укинути и предмет вратити првостепеном суду на поновну одлуку.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Браниоци окривљеног АА, адвокати Марко Шокорац и Филип Матковић, захтев за заштиту законитости подносе због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истичући да се у радњама окривљеног не стичу обележја кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 3) КЗ, већ евентуално неког другог кривичног дела. У вези са тим наводе да је за постојање овог облика крађе потребно да су кумулативно остварена обележја описана у тачки 3., а која се тичу начина извршења крађе, односно да је крађа извршена на нарочито дрзак начин, уз упорност и безобзирност учиниоца. По наводима одбране у конкретној ситуацији чињенично је описана размена, односно трампа, те нема елемената кривичног дела, на који начин истичу и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Браниоци даље истичу да је окривљени лажно приказао чињенице и да се могло радити о неком другом кривичном делу, без прецизирања о ком конкретно кривичном делу.

Изнети наводи бранилаца окривљеног се не могу прихватити као основани.

Из законског описа кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. КЗ произлази да ово кривично дело, које представља посебан квалификовани облик крађе, чини лице које кривично дело крађе из члана 203. КЗ (одузимање туђе покретне ствари другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист), изврши под неком од квалификаторних околности предвиђених у тачкама од 1) до 6) наведеног члана, а квалификаторна околност из тачке 3) овог члана је извршење крађе на нарочито опасан или нарочито дрзак начин.

За постојање кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 3) КЗ, за које је окривљени побијаним пресудама оглашен кривим, потребно је да су у погледу радње извршења, објекта радње и намере остварена обележја обичне крађе и поред тога, кумулативно, да је крађа извршена под квалификаторном околношћу предвиђеном у тачки 3) наведеног члана, која се тиче начина извршења крађе.

Из изреке побијане првостепене пресуде произилази да је окривљени АА, у време и на месту описаном у изреци, у стању урачунљивости, свесан свога дела и његове забрањености, чије извршење је хтео, „...на нарочито дрзак начин одузео туђу покретну ствар у намери да њеним присвајањем себи прибави противправну имовинску корист, на тај начин што се на улици представио оштећеној ББ из ... као представник мађарске компаније која старијим грађанима додељује поклоне и то позлаћено посуђе „...“, задобивши поверење оштећене ушао у стан оштећене, а затим се њеном супругу оштећеном ВВ такође представио као представник мађарске компаније која старијим грађанима додељује поклоне у виду позлаћеног посуђа „...“, лажно им приказавши да треба да му дају неку бижутерију у виду минђуше како би исту приказао представништву које имају у Новом Саду као доказ да је уручио поклон, чиме је навео оштећеног ВВ и оштећену ББ да по стану изврше претрагу у циљу проналажења минђуше у виду бижутерије или другог предмета без неке веће вредности, те након што је одбио више предмета које су му оштећени понудили, у тренутку када је оштећени ВВ окривљеном показао кутију у којој се налазио један већи златник – дукат са ликом ... и три мања дуката – златника са ликом ..., у тренутку када се оштећени ВВ окренуо у намери да се накашље, искористивши наведену ситуацију, из кутијице одузео и присвојио један већи златник – дукат са ликом ... и три мања дуката – златника са ликом ..., а затим је нагло напустио стан оштећених, под изговором да жели да им донесе још једну кутију са посуђем, упутивши се у непознатом правцу, те је на тај начин одузео и присвојио наведене предмете у власништву оштећених, у вредности од 104.000,00 динара.

Према налажењу Врховног суда, у изреци наведене пресуде, поред субјективних обележја кривичног дела тешке крађе из члана 204. став 1. тачка 3) КЗ - умишљаја и намере да окривљени присвајањем туђих покретних ствари себи прибави противправну имовинску корист, описан је и начин извршења, као објективно обележје кривичног дела. Задобијање поверења оштећених лажним представљањем и понудом поклона, а затим коришћење њихове непажње, имајући у виду њихову старију животну доб и одузимање вредних дуката које су му они, баш због поверења које су у њега стекли – претходно показали, по објективним критеријумима представља нарочито дрзак начин извршења крађе.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да чињенични опис кривичног дела за које је окривљени АА правноснажно оглашени кривим, садржи сва законска обележја кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 3) КЗ, како су то правилно нашли нижестепени судови, па супротно наводима захтева, налази да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је захтев за заштиту законитости оценио неоснованим и, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић,с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић